

ROVIOLLE! (46)

Yksitoikkoinen, pappien laulama epäsuhta laulu kuuluu kauaksi. Suloiset kasvosi ovat kätöksessä mustan huivin alla. Kylmä syystuuli saa meistä monet vetämään takkia tiukempaan kiinni. Minä pidätelen raivon esiin puskemaa itkua.

Kaikki se, mitä oli ollut vuosi sitten, on hävinnyt, kadonnut kuin se olisi ollut vain unta. Kävelyt katseilta piilossa, käsien ujo hakeutuminen kohti toista, katseen kiinnittyneet hymyt. Ja se hetki, kun kerroit, että meidän yhteinen aikamme on kohta päättyvä.

Nyt sinä kuljet katse alas luotuna, hitaasti edelläsi laahustavien jäljessä. Monet tuijottavat sinuun vakavina, joiltakin löytyy tähänkin jokin sana tai kaksi. Tuolla syrjässä sinuun katsoo miehesi, vakavana, kylmästä tai jostakin täristen. Ehkä jostakin tätä seuraa myös se pienokainen, jonka elämän sinä päätit niin äkisti ja väkivalloin.

Seuraan särjettyä, nyhyttävää hahmoasi. Kuulin, että olit tekosi jälkeen palannut aina uudestaan pienen ruumiin äärelle. Kuin mieltä vailla siirtelit harmaata kääröä piilopaikasta toiseen. Minulle et kertonut tästä mitään. Et myöskään lapsemme viimeisestä sijasta. Missähän se lienee nyt?

Käänny pois. Loppua minun ei tarvitse nähdä. Kohta sinua ei enää ole. Oma elämäni päättyi jo aikaa sitten. ■

Pekka Vartiainen

Itin kirkonmäellä sijaitsee paikka, jossa 21-vuotias Maria Simontyttären elämä päättyi roviolla. Talollisen tytär oli mennyt naimisiin kesällä, mutta salannut olevansa jo raskaana eräälle rengille. Hänen tarkoituksenaan oli hävittää lapsi sen synnyttyä, mikä tapahtuikin myöhemmin marraskuussa. Maria synnytti muiden huomaamatta navetassa, surmasi lapsen ja kätki ruumiin tukkiläjän alle. Muutaman päivän päästä hän siirsi sen lammaskarsinaan ja sieltä edelleen litin hautausmaalle vasta-avattuun hautaan. Mutta rikos paljastui ja Maria tuomittiin kuolemaan ja roviolla poltettavaksi. Rangaistus pantiin täytäntöön syksyllä 1784. Kansanjoukko seurasi, kun rikkaan talon nuori emäntä asteli kahden papin jäljessä, musta kihlasilkki kasvojen yli heitettyinä, kohti pyövelin kirvestä ja julmaa kohtaloaan.

On arvioitu, että Suomessa tuomittiin kuolemaan vuosina 1625–1825 noin 2000-2500 ihmistä, joista yli 40 % oli naisia. Yleisin syy oli lapsenmurha. Kaikki lastenmurhasta tuomitut sekä mestattiin että poltettiin roviolla.

Maria Simontytär oli pitäjällä viimeinen roviolla poltettu.

TO THE PYRE! (46)

The monotonous, disharmonious chanting of the priests carries far. Your sweet face is hidden under a black kerchief. The chill autumn wind makes many of us pull our coats tighter together. I am holding back tears brought forth by rage.

All that we had a year ago is gone, vanished like it was only a dream. The walks hidden from other eyes, the shy seeking of hands for the other, the smiles fixed on the eyes. And the moment when you told me that our time together is soon to end.

Now you walk, eyes cast down, slowly behind those shuffling ahead of you. Many people stare at you solemnly, some find a word or two even on this occasion. There, away from the others, you are watched by your husband, serious, shivering from the cold or something else. Maybe you are also watched from some place by the infant whose life you ended so suddenly and violently.

I follow your broken, sobbing form. I heard that after your deed you had returned to the tiny corpse again and again. Like one demented, you moved the grey bundle from one hiding place to another. You told me nothing of this. Nor about the final resting place of our child. I wonder where it is now.

I turn away. I do not need to see the rest. Soon you will be no more. My own life ended a long time ago. ■

Transl. Annira Silver

There is a spot on the church hill of Iitti, where the life of 21-year-old Maria Simontytär ended on the pyre.

The daughter of a landed peasant had been married in the summer, but had hidden the fact that she was already pregnant by a farmhand. Her intention was to kill the child once born, which indeed happened later in November. Maria gave birth secretly in the cowshed, killed the child and hid its body under a pile of logs. A few days later, she moved it into the sheep pen and then on into a newly dug grave in the Iitti cemet. But the crime was found out and Maria sentenced to death and burning on the pyre. The sentence was implemented in the autumn 1784. A crowd of people watched as the young mistress of a prosperous house walked behind two priests, her black betrothal silk covering her face, towards the executioner's axe and her cruel fate.

It is estimated that in 1625–1825, about 2,000-2,500 people were sentenced to death in Finland, more than 40 % of them women. The most common reason was infanticide. All those sentenced for infanticide were both beheaded and burned on the pyre.

Maria Simontytär was the last person in the parish to burn.

 <https://urly.fi/1Dcx>

 Anni Jokitalo

 <https://urly.fi/1AXQ>

LAB University of Applied Sciences

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

European Union / Euroopan unionin tuella / Eurooppa liiton tuella

RURAL EXPLORER / KYMEENLAAKSO JA ETELÄ-KARJALA | TARINATAITOT: SIVUPAINAJAINEN, IMATRA